

MATLAB

Rad sa matricama

Matrice u MATLAB-u

- Promjenljiva (matrica) se može kreirati direktnim unošenjem elemenata unutar uglastih zagrada (eksplicitna lista elemenata).
- Elementi u jednoj vrsti se odvajaju zarezima ili razmacima. U sljedeću vrstu se prelazi korišćenjem **tačke-zarez** ili sa **Enter**:

```
>> A=[1,2,3; 4,5,6; 7,8,9]
```

A =

```
1 2 3  
4 5 6  
7 8 9
```

- Vektor je specijalna matrica u kojoj je jedna dimenzija 1, pa imamo:

Vektor vrstu

```
>> B = [1,2,3]
```

B =

```
1 2 3
```

Vektor kolonu

```
>> C = [1;2;3]
```

C =

```
1  
2  
3
```

Transponovana matrica

- Transponovana matrica neke matrice dobija se zamjenom vrsta sa kolonama.

$$A = \begin{array}{|c|c|c|} \hline 1 & 5 & 6 \\ \hline 4 & 7 & 8 \\ \hline \end{array}$$

vrste

kolone

$$B = \begin{matrix} 1 & 4 \\ 5 & 7 \\ 6 & 8 \end{matrix}$$

Ako je $A = [1, 5, 6; 4, 7, 8]$ onda je $B = [1, 4; 5, 7; 6, 8]$

- Operator transponovanja u MATLAB-u je apostrof:
 - $B = A'$

Pristup elementima matrice

X =		
6	1	20
35	14	60
81	20	27

vrsta

kolona

Pristup elementu:
X(m,n)

m – broj vrste

n – broj kolone

>> X(1,1) ans = 6	>> X(1,2) ans = 1	>> X(1,3) ans = 20
>> X(2,1) ans = 35	>> X(2,2) ans = 14	>> X(2,3) ans = 60
>> X(3,1) ans = 81	>> X(3,2) ans = 20	>> X(3,3) ans = 27

Promjena vrijednosti elemenata matrice

- Unesimo matricu

```
>> A=[1,2,3; 4,5,6; 7,8,9]
```

A =

1	2	3
4	5	6
7	8	9

- Možemo promijeniti znak elementu 6 (druga vrsta i treća kolona), dodati broj 2 elementu 7 (treća vrsta i prva kolona) i dodijeliti vrijednost 0.5 elementu 8 (treća vrsta i druga kolona):

```
>> A(2,3) = -A(2,3); A(3,1) = A(3,1) + 2; A(3,2) = 0.5
```

A =

1.0000	2.0000	3.0000
4.0000	5.0000	-6.0000
9.0000	0.5000	9.0000

Tačka-zarez odvaja više naredbi u jednoj liniji

Često korišćene matrice – ones, zeros i eye

- **ones** je matrica sa svim jedinicama.
- **zeros** je matrica sa svim nulama.
- **eye** je jedinična matrica.
- Sa jednim argumentom, sve tri funkcije vraćaju kvadratnu matricu.

```
>>zeros(3)
```

ans =

0	0	0
0	0	0
0	0	0

```
>>ones(3)
```

ans =

1	1	1
1	1	1
1	1	1

```
>>eye(3)
```

ans =

1	0	0
0	1	0
0	0	1

```
>>zeros(3,2)
```

ans =

0	0
0	0
0	0

```
>>ones(3,4)
```

ans =

1	1	1	1
1	1	1	1
1	1	1	1

```
>>eye(3,4)
```

ans =

1	0	0	0
0	1	0	0
0	0	1	0

Kombinovanje matrica

- Postojeće matrice se mogu međusobno kombinovati kako bi se na jednostavan način (**bez direktnog unošenja elemenata**) dobile složene matrice.
- Pravila za kombinovanje više matrica su jednostavna:
 - Kada želimo spojiti dvije ili više matrica u jednu, matrične promjenljive, ili naredbe kojima se definišu matrice, se pišu u uglastim zagradama [].
 - Ukoliko želimo nadovezati drugu matricu sa desne strane postojeće, odvajamo ih zarezom. U ovom slučaju obje matrice moraju imati isti broj vrsta.
 - Ukoliko želimo dodati matricu ispod postojeće, odvajamo ih tačka zarezom. U ovom slučaju obje matrice moraju imati isti broj kolona.

Formiranje složenih matrica

- **Primjer:** Bez direktnog unošenja elemenata, formirati matricu:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

```
>> A = [eye(3),ones(3,2);zeros(2,5)]
```

```
A =
```

1	0	0	1	1
0	1	0	1	1
0	0	1	1	1
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0

Operator :

- Osim unaprijed definisanih matrica, i matrica dobijenih njihovim kombinovanjem, bez direktnog navođenja elemenata se mogu zadavati i vektori koji predstavljaju aritmetički red, odnosno vektori kod kojih se svaka dva susjedna elementa razlikuju za istu vrijednost.
- Vektor sukcesivnih vrijednosti iz intervala $[a, b]$ sa korakom 1:

`>> x = a : b`

čime dobijamo vektor $[a, a+1, a+2 \dots b]$. Dakle, krećemo od a , a svaki sledeći element se dobija dodavanjem 1 tekućem elementu. Najveći element mora biti manji ili jednak gornjoj granici intervala b .

- Vektor vrijednosti iz intervala $[a, b]$ se može dobiti i sa definisanim korakom c :

`>> x = a : c : b`

- Korak c može biti pozitivan, negativan, cjelobrojan, decimalan.

Primjeri sa operatorom :

```
>> A = 1 : 7
```

A =

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

```
>> B = 0.2 : 5
```

B =

0.2000	1.2000	2.2000	3.2000	4.2000
--------	--------	--------	--------	--------

```
>> C = 0.2 : 0.1 : 0.6
```

C =

0.2000	0.3000	0.4000	0.5000	0.6000
--------	--------	--------	--------	--------

```
>> D = 9 : -1 : 1
```

D =

9	8	7	6	5	4	3	2	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Pristupanje podmatricama

- Navođenjem u uglastim zagradašima brojeva vrsta i kolona, međusobno odvojenih zarezom ili spejsom, formira se podmatrica postojeće matrice sastavljena od elemenata koji se nalaze u presjeku navedenih vrsta i kolona.
- Navođenjem samo operatora : uzimaju se sve vrste, ili kolone, zavisno od toga gde je naveden.

>> A(1,[2,4]) drugi i četvrti element prve vrste (vektor 1x2)

>> A([1,3],[2,4]) elementi u presjeku prve i treće vrste i druge i četvrte kolone (matrica 2x2)

>> A(3,:) treća vrsta matrice A

>> A(:,4) četvrta kolona matrice A

>> A([1,5],:) prva i peta vrsta matrice A

Primjer pristupanja podmatricama

Elementi prve vrste, prve i druge kolone

Elementi koji pripadaju prvoj i drugoj vrsti i prvoj i drugoj koloni

X =

6	1	20
35	14	60
81	20	27

>> X1=X(1,[1:2])

X1 =

6	1
---	---

>> X2=X([1:2],[1:2])

X2 =

6	1
35	14

>> b=X(:,[1,2])

b =

6	1
35	14
81	20

>> c=X(3,:)

c =

81	20	27
----	----	----

Primjer pristupanja podmatricama

- Data je matrica **A**. Od zaokruženih djelova matrice formirati nove promjenljive **b**, **c**, **d** i **e**.

$$A = \begin{bmatrix} 100 & 63 & 18 & & \\ 130 & 114 & 181 & & \\ 68 & 235 & 15 & & \\ & & & 230 & 193 \\ & & & 291 & 96 \\ & & & 297 & 288 \\ 174 & 204 & 125 & 237 & 218 \\ 228 & 138 & 91 & 132 & 124 \\ 159 & 170 & 262 & 149 & 223 \\ 192 & 238 & 5 & 64 & 80 \end{bmatrix}$$

Diagram illustrating submatrix extraction from matrix A:

- b** is extracted from the top-left 3x3 block: $b = A(1:3, 1:3);$
- c** is extracted from the fourth row: $c = A(1:4, 4);$
- d** is extracted from the second column: $d = A(2:6, 5);$
- e** is extracted from the fifth row: $e = A(5, 2:4);$

The submatrices are highlighted with blue borders. Arrows point from the labels to their respective submatrices.